

آخرالزمانی‌های ویروسی از کجا آمده‌اند؟

این فیلم‌ها در درده آثار آخرالزمانی قرار می‌گیرند؛ فیلم‌هایی که هر یک به شکلی نشان می‌دهند جهان رو به پایان است، آثاری در ژانر علمی-تخیلی هم‌جا می‌گیرند و به طور خاص به ماجراهای پیش آمده در فضای پس از فاجعه‌ای بزرگ می‌پردازند.

نگاهی به فیلم‌های ترسناکی که با محوریت ویروس‌های کشنده و بیماری‌های عجیب ساخته شده‌اند

سکانس‌های آلوده

زینب مرتضایی فرد

ادبیات و هنر

✎ از ماجرای عاشقانه گرفته تا اتفاقات خانوادگی و موقعیت‌های خنده‌دار گرفته تا ترسناک... خیلی هم این عبارات را خطاب به طرف مقابلشان می‌گویند که: «خیلی فیلم می‌بینی‌ها!» البته این خیلی فیلم دیدن هم خودش مثل کتاب خواندن دنیای جذابی است و اجازه می‌دهد در فرصت‌هایی که شاید هرگز نتوانیم در زمان حیاتمان تجربه‌اش کنیم، نفس بکشیم و خلاصه به نوعی

تجربه‌های زیسته‌مان را گسترش دهیم.

این روزها که این کروناي ملعون و جود نامبارکش را به کشور ما آورده و برخی شهرها را هم حسابی درگیر کرده و خیابان‌ها را هم خلوت، ذهنمان رفت سراغ فیلم‌های هولناکی که از حمله‌های ویروس‌ها به مردم دنیا دیده‌ایم. راستش روزهای اولی که این جناب کرونا از گرد راه رسیده بود، فکر می‌کردیم خدایی ناکرده قرار است همان بلاهای مخوفی را سرمان بیاورد که توی فیلم‌ها دیده‌ایم، اما با گذر زمان دستانمان آمد که باید به خودمان بگوییم «خیلی فیلم می‌بینی‌ها!» و البته به جای این‌که به

✎ موج پنجم

کارگردان: جی بلیکسون

بازیگران: کلتو گریس مورتز، نیک رابینسون، ران لیوینگستون

محصول ۲۰۱۶

داستان فیلم با ماجرای کیسی شروع می‌شود. دانش آموز دبیرستان اوهایو که مسلح به یک اسلحه است از جنگل بیرون می‌آید تا به یک پمپ بنزین رها شده حمله کند. صدای مردی را می‌شنود که کمک می‌خواهد و زخمی است. از کیسی می‌خواهد هر دو تفنگ‌هایشان را پایین بگذارند. کیسی او را به اشتباه می‌کشد. نیروهای بیگانه به زمین حمله می‌کنند. حمله‌ای که با پخش یک ویروس آنفلوئزای پرنده‌ای، بسیاری را مبتلا می‌کند و مادر کیسی هم یکی از مبتلاشدگان است. کیسی به همراه برادر کوچکتر و پدرش به همراه آن تعدادی که باقی مانده‌اند به کمپی در جنگل پناه می‌برند. ارتش به کمک آنها حمله می‌کند و پدر کیسی کشته می‌شود و او از برادرش دور می‌افتد. طبعاً بقیه فیلم تلاش کیسی برای بقا و یافتن برادرش است.

✎ کوری

کارگردان: فرناندو میرلس

بازیگران: جولین مور، مارک روفالو

محصول ۲۰۰۸

احتمالاً خیلی‌ها داستان فیلم را می‌دانند؛ حتی اگر آن را ندیده باشند چون فیلم اقتباسی از کتاب «کوری» نوشته ژوزه ساراماگوی پرتغالی است که برنده جایزه نوبل هم شد. داستان فیلم با نابینا شدن یک ژاپنی پشت چراغ قرمز شروع می‌شود. اما نابینا شدن او عجیب است چون پیش چشمش همه چیز پشت یک پرده سفید پنهان می‌شود. این کوری خیلی زود شیوع پیدا کرده و همه را مبتلا می‌کند.

✎ عفونت

کارگردان: ماسایوکی اوچیاوی

بازیگران: شیرو ساتو، یوکو ماکو و کوچی ساتو

محصول ۲۰۰۴

«عفونت» فیلمی ژاپنی و جذاب در ژانر ترسناک است که از نظر کیفی می‌تواند جزو برترین آثار در نوع خود باشد. یک بیمارستان کوچک زمانی دچار تغییر می‌گردد که بیماری آلوده به اورژانس آورده می‌شود. هیچ‌کس نمی‌داند مشکل این بیمار چیست اما او فرصت چندانی به کارکنان نمی‌دهد و پیش از تبدیل شدن ارگان‌های داخلی بدنش به ماده‌ای لجن‌مانند، هرکس که بتواند را آلوده می‌کند. در این میان کارکنان بیمارستان قصد دارند با پوشش اتفاقات و پنهان کردن حقیقت —که ممکن است به قیمت از دست دادن شغلشان تمام شود— اوضاع را تحت کنترل درآورند.

✎ وحشت در خیابان‌ها

کارگردان: الیا کازان

بازیگران: ریچارد ویدمارک و جک پالانس

محصول ۱۹۵۰

از اسمش معلوم است با چه فضایی روبه‌رو مییم. وحشت خیابان‌ها را می‌گیرد و ترس همه جا حاکم می‌شود. این فیلم با همه آثار ساخته شده در این عرصه متفاوت است، در این فیلم الیا کازان ماجرای یک سروان را روایت می‌کند که با همکاری یک پزشک فقط یکی دو روز فرصت دارند تا جلوی بیماری طاعون را که به صورت اپیدمی در حال گسترش در شهر است بگیرند. آنها باید دنبال منبع اصلی این ویروس بگردند. فیلم سیاه و سفید است و هر چند برخی منتقدان معتقدند بیشتر شبیه یک درام از کار درآمده تا فیلمی وحشت‌آفرین اما نمی‌توان از قرار دادن نامش در فهرست فیلم‌هایی که ماجرایشان با ویروس‌ها گره خورده بی‌تفاوت گذشت.

✎ جنگ جهانی زد

کارگردان: مارک فورستر

بازیگران: برد پیت، متیو فاکس و...

محصول ۲۰۱۳

این فیلم با وجود داستان جذاب و غیرقابل پیش‌بینی، اجراهای زیبا و جلوه‌های بصری که تا به حال در فیلم‌های زامبی ندیده بودیم، پرچم‌دار فیلم‌های زامبی محسوب می‌شود. در آینده نزدیک آخرالزمان زامبی‌ها رخ داده و گری، کارمند سابق اتحادیه اروپا، و خانواده‌اش باید از دست زامبی‌ها بگریزند. سپس اتحادیه‌ای از او کمک خواسته و او باید منبع این حوادث را یافته و آن را از بین ببرد. با تلاش او برای مواجهه با این مشکلات، با صحنه‌های اکشن روبه‌رو می‌شویم که اجرای زیبایی برد پیت از دیدنی‌تر کرده است. این فیلم یکی از بهترین فیلم‌های زامبی است و صحنه‌ای که برد پیت در بریتانیا خود را در لا ی زامبی‌ها پنهان می‌کند هم یکی از دیدنی‌ترین صحنه‌های این فیلم است.

✎ من افسانه هستم

کارگردان: فرانسیس لارنس

بازیگران: ویل اسمیت

محصول ۲۰۰۷

تریلر اکشن پسا آخرالزمانی که اقتباسی از زمانی به همین نام نوشته ریچارد متسون است سال ۱۹۵۴ منتشر شد. ماجرا این است که در سال ۲۰۰۹ یک ویروس سرخک که مهندسی ژنتیک شده و در حقیقت به عنوان درمان سرطان کشف شده بود، تبدیل به ویروسی کشنده می‌شود. ویروس ۹۰ درصد مردمان جهان را می‌کشد. آن بخشی از جمعیت که باقی مانده تبدیل به موجودات جهش‌یافته‌ای شبیه زامبی‌ها می‌شود. آنها نسبت به نور آفتاب آسیب‌پذیرند. سه سال بعد از این شیوع سروان رابرت نوبل، ویروس‌شناس ارتش آمریکا زندگی ایزوله‌ای در منهن تن دارد و هنوز نمی‌داند که آیا از میان انسان‌ها کسی باقی مانده که به ویروس مبتلا نشده باشد؟ او هر روز ویروس‌ها آزمایش می‌کند تا بتواند درمانی برای این ویروس پیدا کند و البته برای بقای خودش دنبال غذا می‌گردد و پیام رادیویی می‌فرستد تا ببیند کسی هست که هنوز از ویروس ایمن مانده باشد و جوابش را بدهد؟!

✎ تب کابین

کارگردان: الی راث

بازیگران: الی راث، رایدرد استرانگ و

سرینا وینسنت

محصول ۲۰۰۲

فیلم درباره ویروسی است که مبتلایان خود را به خوردن گوشت انسان علاقه‌مند می‌کند و پس از پیدایش این ویروس، تعطیلات چند نفر در یک کابین جنگلی به جهنم تبدیل می‌شود و ترکیبی از صحنه‌های دلخراش و اتفاقات به‌شدت دلهره‌آور را کنار هم می‌نشانند. عجیب این‌که حس شوخ‌طبعی کارگردان هم در برخی از این صحنه‌های دلخراش به میان می‌آید و مخاطب را با فضای عجیبی روبه‌رو می‌کند. اگر خیلی شجاع نیستید، لطفاً از خیر این یک فیلم بگذرید و بروید سراغ بقیه لیست بلندبالایمان.

خودمان بگوییم کمتر فیلم ببینیم، رفتیم دنبال این‌که نمونه‌های بهتری را پیدا و تماشا کنیم. چه اشکالی دارد، یک وقت‌هایی زیادی فیلم دیدن آن هم از این نوع فیلم‌ها، آدم را شجاع‌تر هم می‌کند، چون در همه این دست‌از آثار سینمایی هستند قهرمان‌هایی که در شرایط بحرانی مانند همه آدم‌ها می‌ترسند اما یاد می‌گیرند چشم در چشم بحران بایستند و شکستش دهند، نه این‌که کنارش بایستند و ترس از تسلط جناب ویروس فلج‌شان کند. سخت است؟ بله اما شکستش می‌دهیم!

✎ شیوع

کارگردان: استیون سودبرگ

بازیگران: مت دیمون، کیت وینسلت، جود لا

محصول ۲۰۱۱

بث از یک سفر کاری در هنگ‌کنگ به آمریکا برگشته است و در طول سفر حس سرماخوردگی دارد. پسر شش‌ساله‌اش کلارک هم علائمی از سرماخوردگی از خودش بروز داده و مدرسه او را به خانه فرستاده است. شرایط سلامتی بث بدتر می‌شود و می‌میرد. در آتلانتا دکتر الیس نگران است که بیماری جدید یک‌جور سلاح بیولوژیکی است که مردم را تهدید می‌کند. وحشت مردم را فرامی‌گیرد و در حالی که گروهی در تلاش پیدا کردن درمان هستند، گروهی دیگر هم از این موقعیت سوءاستفاده می‌کنند. فیلم در پی شیوع چند بیماری از جمله سارس و آنفلوئزای وحشی در دهه اول هزاره سوم ساخته شد اما شباهت آنچه در فیلم می‌بینیم با آنچه کرونا امروزه در محیط پیرامون ما رقم می‌زند، خودش موضوعی است که توجه خیلی‌ها را در جهان به خود جلب کرده‌است!

✎ قرنطینه

کارگردان: جان اریک داوولد

بازیگران: جنیفر کارپنتر، کلمبوس شورت و جی هرنداندس

محصول ۲۰۰۸

قرنطینه داستان خبرنگاری را روایت می‌کند که یک شب با دیارتمان آتش‌نشانی همراه می‌شود تا گزاشی از کار آنان تهیه کند. اوضاع از جایی و خیم می‌شود که آنها وارد یک ساختمان شده و با انسان‌هایی مواجه می‌شوند که دیگر انسان نیستند، از سوی دیگر دولت بلافاصله ساختمان را قرنطینه می‌کند و به هیچ‌کس اجازه خروج نمی‌دهد. حال افراد داخل ساختمان یا باید به دست این موجودات وحشی کشته شوند، یا به دست پلیس!

✎ ۲۸ روز بعد

کارگردان: دنی بویل

بازیگران: کیلین مورفی و ناومی هریس

محصول ۲۰۰۲

فیلم مهیج ۲۸ روز بعد قطعا یکی از مناسب‌ترین گزینه‌ها برای قرار گرفتن در فهرست بهترین فیلم‌های با موضوع ویروس است. شما با یک فیلم پسا آخرالزمانی در سبک علمی-تخیلی و ترسناک روبه‌رو هستید. داستان از جایی شروع می‌شود که یک ویروس خطرناک از آزمایشگاهی مخصوص شامپانزه‌ها به بیرون درز کرده و پس از مدت کوتاهی تمام بریتانیا را فرامی‌گیرد. بویل درباره داستان فیلم این‌طور می‌گوید که نه فقط از آثار رومرو که از کتابی به نام روز تریفیدا، نوشته جان ویندهم به سال ۱۹۵۱ الهام گرفته شده است. از این رو موضوع بیماری و خاستگاهش بسیار مهم است. مهم است که انسان خودش عامل نابودی خودش است و مهم است که طبیعت با انسان قهر کند.

✎ ۱۲ میمون

کارگردان: تری گیلیام

بازیگران: بروس ویلیس، برد پیت، کریستوفر پلامر

محصول ۱۹۹۵

یک فیلم نئونوآر علمی تخیلی که از روی فیلم کوتاه «اسکله» شاهکار مستندساز بزرگ کریس مارکر که محصول ۱۹۶۲ بود الهام گرفته شده است. فیلم داستان یک ویروس کشنده است که سال ۱۹۹۶ تقریباً همه نوع بشر را تحت‌تاثیر خودش قرار می‌دهد و بازماندگان مجبورند زیر زمین زندگی کنند. گروهی تحت عنوان ۱۲ میمون جزو عوامل پخش‌کننده این ویروس شناخته می‌شوند. سال ۲۰۳۵ جیمز کول زندانی که در خرابه‌های فیلادلفیا زندگی می‌کند انتخاب می‌شود تا آموزش ببیند و منبع اصلی ویروس را پیدا کند تا به دانشمندان کمک کند راهی برای درمان آن بیابند.

هسته‌ای وارد عرصه مباحث جوامع انسانی شد. هر چند مباحث مربوط به پایان جهان در متون کهن و ادیان هم مطرح است، اما سینما و ادبیات دوره مدرن به شیوه خاص خود به آن پرداختند و آثار بسیاری را پدید آوردند که اغلب هم ترسناک هستند.